

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **I. Ch.**, zastoupeného JUDr. Čestmírem Viktorjeníkem, advokátem se sídlem Partyzánská 37, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2016, č. j. OAM-1104/ZA-ZA14-H10-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 10. 2016, č. j. 62 Az 19/2016 – 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 28. 7. 2016, č. j. OAM-1104/ZA-ZA14-H10-2015, žalovaný neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu u Krajského soudu v Ostravě. Namítal, že provedené důkazy rozhodnutím o rozvodu a dřívějším rozhodnutím o neudělení mezinárodní ochrany ze dne 29. 4. 2002 byly vyhodnoceny nesprávně a tendenčně v jeho neprospěch. Dále uváděl, že podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 zákona o azylu jsou v jeho případě naplněny, neboť jeho obavy o život a obavy z pronásledování stále existují, a navíc hodlá v co nejbližší době uzavřít v České republice manželství s paní Z. V., se kterou žije ve společné domácnosti již po dobu dvou let. Žalobce navrhl zrušit napadené rozhodnutí a žalovanému uložit povinnost zaplatit náklady řízení.

[2] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalovaný nepochybil, pokud obavy žalobce ze soukromé osoby nepovažoval za naplnění podmínek § 12 zákona o azylu. Obava z věřitele není obavou z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalobce nepřicestoval do České republiky z obavy před pronásledováním ze strany státní moci v zemi původu, nýbrž z důvodu obavy ze strany soukromé osoby a z důvodů ekonomických.

[3] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že by měla být žalobci udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu. Obavu z eventuální povinnosti konat vojenskou službu nelze pokládat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Uplatnění § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu nesvědčí ani žalobcův vztah s paní Z. V., se kterou žije ve společné domácnosti. Vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem. Stěžovatel odkazuje na nesprávné vyhodnocení důkazů v neprospěch stěžovatele, jak v případě žalovaného, tak před krajským soudem. Podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 zákona o azylu totiž podle něj byly splněny. Stěžovatel se odvolává na svou žalobní argumentaci s tím, že jeho obavy o život stále přetrvávají. Navíc se mu konečně podařilo obstatat dokumenty, které potvrzují, že byl rozhodnutím Strýského městského soudu rozveden. Na základě těchto informací pak je současná družka stěžovatele rozhodnuta uzavřít s ním manželství. Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že námitky stěžovatele jsou nedůvodné a navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popříp. jako nedůvodnou zamítnout.

[5] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[6] Stěžovatel se k přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. výslovně nevyjádřil.

[7] O zásadní pochybení krajského soudu se může jednat mj. tehdy, pokud soud „*v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazně intenzívní, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzívní, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti*“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39).

[8] Rozhodnutí žalovaného vychází z relevantních podkladů a nevykazuje vady, k nimž byl soud povinen přihlížet z úřední povinnosti. Stěžovatel v obecné rovině tvrdí, že v jeho případě existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud dlouhodobě zaujímá stanovisko, že u *soukromých osob* jakožto původců pronásledování musí k podmínce samotného pronásledování přistoupit také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování. V této věci lze odkázat například na rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41, podle kterého: „*Aby bylo možné sledovat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.*“ V rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 – 68, Nejvyšší správní soud uvedl, že skutečnost, že „*žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.*“

pokračování

[9] K možnosti domoci se ochrany u příslušných orgánů na Ukrajině se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, když uvedl: „*pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Pokud to však zjevné není (...), žadatel musí v pohovoru se žalovaným uvést, proč se na poskytovatele ochrany s žádostí neobrátí; břemeno tvrzení obledně nedostupnosti (či nedostatečnosti) ochrany v zemi původu tudíž leží na straně [žadatele].“* Nejvyšší správní soud dále v rozhodnutí ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 – 36, uvedl: „*V případě Ukrajiny se ovšem nejedná o zemi, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty.*“

[10] Nejvyšší správní soud přisvědčil krajskému soudu, že potřeba legalizace pobytu na území České republiky není zákonným důvodem pro přiznání azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69). Pokud stěžovatel hodlá setrvat na území České republiky a vést zde rodinný život se svou družkou, je třeba, aby o to usiloval právě prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců, nikoli na základě zákona o azylu, který je určen pro specifické případy, o jaký se zde nejedná.

[11] Všechny stěžovatelem namítané otázky již byly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to bezrozporně; není zde ani důvod pro judikaturní odklon. Soud neshledal ani žádné zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu či aplikaci hmotného nebo procesního práva. Kasační stížnost proto svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a není tedy důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu